

Handläggare
Åsa Bejvall
50111

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2016-10-18 Ärendebeteckning KS 2016/1011

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens interna kontrollplan 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna den interna kontrollplanen för 2017.

Bakgrund

Enligt kommunallagen är nämnderna ansvariga för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten i övrigt bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Kommunstyrelsen, som ansvarig nämnd för kommunledningskontorets verksamhet, ska därmed säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig inom kommunledningskontoret.

För att identifiera de områden där riskerna är störst för att verksamheten inte fungerar på ett tillfredsställande sätt har en riskanalys gjorts. Utifrån denna har sedan de områden där risktalet är högst (över 9) valts ut och ska sedan testas enligt den föreslagna interna kontrollplanen. Återrapportering av kontrollplanen sker i samband med att årsrapporten för verksamhetsåret lämnas.

Åsa Bejvall
Controller

Cecilia Ahlgren
Kvalitetssamordnare

Bilaga
Intern kontrollplan 2017

Internkontrollplan

Alla risker grupperade på kategori

Omvärldsrisk

Risk felbedömning omvärldsrisker

Det finns risk för felbedömningar av risker i omvärlden. Risk för att kommuns tjänstepersoner blir överhopade med information och gör felbedömningar. Risk för att oväntade händelser inträffar som påverkar verksamheten och ekonomin.

Process: Fastställa mål och fördela resurser (Ledningsprocess)

Riskvärde: **3** (Sannolikhet: 1, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms som mycket liten då verksamheterna har en omfattande omvärldsanalys, deltar och är aktiva i flera nätverk samt prenumererar på för verksamheterna relevanta nyhetsbrev. Konsekvensen om kommunen skulle göra felbedömningar av omvärlden skulle kunna leda till allvarlig skada och påverkan för verksamheten. Om signaler på att en allvarlig situation skulle dyka upp görs alltid en avstämning med majoriteten, detta så att verksamheten leds i rätt riktning.

Verksamhetsrisk

Risk för att detaljplanprocessen och genomförandeprocessen inte följs.

Risk för att detaljplan- och genomförandeprocessen inte följs. Flera aktörer och förvaltningar är involverade i processen och om processerna inte följs kan detta leda till att felaktiga beslut fattas.

Process: Förvalta och utveckla det fysiska samhället (Huvudprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten för att processerna inte följs bedöms som liten. Löpande uppföljning av processerna görs vid internrevision. Konsekvensen av om processerna inte följs bedöms som stor då skadan kan bli allvarlig eller har stor påverkan på verksamheten och kan till exempel innebära att felaktiga beslut fattas.

Risk för att processen för markreservationer inte följs.

Risk för att processen för markreservationer inte följs. Flera aktörer är involverade i processen och om denna inte följs kan det leda till att felaktiga beslut fattas.

Process: Förvalta och utveckla det fysiska samhället (Huvudprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten för att processen för markreservationer inte följs bedöms som liten. Uppföljning sker löpande vid internrevision. Konsekvensen av att processerna inte följs bedöms som stor då det bland annat kan innebära förtroendeskada.

Risk att vuxenutbildning inte kan utföras på ett optimalt sätt.

Risk att anordnare saknas för utbildning varpå utbildningen inte kan utföras, trots att arbetsmarknaden har behov av arbetskraft.

Process: Bidra till individers utveckling och lärande (Huvudprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten för att kommunen inte kan genomföra vuxenutbildningen optimalt bedöms som liten. Verksamheten har ett flertal mötesplatser och nätverk där de har löpande kontakt med utbildningsanordnare för att diskutera utbildningar och arbetsmarknadens behov av arbetskraft. Konsekvensen värderas som allvarlig.

Risk att resurserna inte är tillräckliga för att lindra effekten av arbetslöshet

Risk att de personella resurserna inte är tillräckliga för att kunna möta de utmaningar kommunen står inför i form av mängden arbetslösa i de utsatta grupperna.

Process: Svara för vård, omsorg och sociala tjänster (Huvudprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 2)

Kommentar:

Sannolikheten att kommunen kommer att stå inför en utmaning när det gäller mängden arbetslösa i de utsatta grupperna bedöms som stor. Här ingår de personer som lämnar etableringen. Diskussioner i nära samverkan med Arbetsförmedlingen för att hitta olika lösningar förs. I dagsläget bedöms därför konsekvensen som begränsad men den kan komma att förändras.

Risk att boende saknas för invandrare och flyktingar.

Risk att boende saknas för invandrare och flyktingar.

Process: Svara för vård, omsorg och sociala tjänster (Huvudprocess)

Riskvärde: **9** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten för att kommunen inte löser boendefrågan för invandrare och flyktingar bedöms som stor. I Kalmar kommun råder brist på bostäder och det är svårt att hitta lämpligt boende. För att komma tillrätta med problemet finns ökad byggnation av bostäder som ett av kommunens mål. Konsekvensen av om kommunen inte löser bostadsfrågan bedöms som stor då åttagandet inte uppfylls.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Boende för invandrare och flyktingar	Uppföljning av beredskap av bostäder	Lars-Ove Angré	Bostadssituationen följs kontinuerligt under året genom att nyproduktionen bevakas och att möten regelbundet genomförs med hyresvärdar.	Varannan månad

Risk att överförmyndarverksamheten inte kan utföra sina åtagande

Risk att verksamheten inte uppfyller olika krav då den för närvarande är hårt belastad. Risk att gode män saknas då behovet ökar.

Process: Svara för vård, omsorg och sociala tjänster (Huvudprocess)

Riskvärde: **9** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att överförmyndarverksamheten inte kan utföra alla sina åtaganden i rätt tid bedöms som stor. Ett utvecklingsarbete har påbörjats på kansliet med målet att gå igenom samtliga processer\, förtydliga rutiner\, utveckla informationen på hemsidan med mera. Konsekvensen om åttagandet inte följs bedöms som allvarlig.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Kontroll av överförmyndarverksamhetens åtagande	Kontrollera att framtagna processer\, rutiner och övriga dokument är aktuella och följs\.	Ann-Mari Nilsson	Ingår i internrevisionsverksamheten	Minst en gång per år

Risk att kommunen inte uppfattas främja Kalmars näringsliv.

Risk att det uppfattas som att kommunen inte främjar Kalmars näringsliv. Det kan finnas risk för att företagare inte lotsas rätt i den kommunala organisationen.

Process: Allmänt främja Kalmars näringsliv (Huvudprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten för att risken inträffar ses som låg då kommunen har ett bra internt samarbete och god kompetens finns hos kommunens företagslotsar. Konsekvensen värderas som allvarlig då det skulle kunna leda till att näringslivet i Kalmar inte utvecklas optimalt.

Risk att samhällsskydd och säkerhetsarbete inte sker optimalt

Risk för att kommunen inte har möjlighet att tillhandahålla likvärdig räddningstjänst. Kommunen växer och detta innebär ökade insatser i form av tillsyn och räddningstjänst. Risk för att kommunens anställda inte har kunskap om förebyggande brandskydds- och säkerhetsarbete.

Process: Bedriva samhällsskydd och säkerhetsarbete (Huvudprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten för att kommunen inte skulle tillhandahålla likvärdig räddningstjänst bedöms som liten. Risken för att kommunens anställda inte har tillräcklig kunskap inom systematiskt brandskydd bedöms också som liten. Kommunen har processer för att tillhandahålla likvärdig räddningstjänst och rutiner för systematiskt brandskydd. Budgetprocessen ser till att tillräckliga resurser erhålls och att medel avsätts så att de anställda erhåller brandskyddsutbildning. Konsekvensen och påverkan på verksamheten om detta inte fungerar bedöms som allvarlig.

Risk för felaktig hantering av massor för deponi

Risk för felaktig hantering av massor för deponi.

Process: Värna om miljö och hälsa (Huvudprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten för att risken inträffar värderas som liten då masshanteringsplan finns. Konsekvensen värderas som allvarlig då risken kan leda till felaktig hantering av massor, exploatering inte kan ske samt ökade kostnader.

Risk för att verksamheten inte jobbar mot fastställda mål och att resurser inte fördelas optimalt.

Det finns risk för att verksamheten inte jobbar mot fastställda mål och att resurser inte fördelas optimalt. Detta kan till exempel bero på att målen inte är kända hos medarbetarna, att det finns oklarheter i organisationen eller att rutiner inte fungerar. Det finns risk för att mål, uppdrag och beslut som inte finns med i verksamhetsplanen utan i andra handlingsplaner, strategier och program inte följs upp.

Process: Fastställa mål och fördela resurser (Ledningsprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att detta ska inträffa bedöms som liten då information om verksamhetens mål kommuniceras ut på enheterna och rutiner finns. Avstämning görs genom att verksamheten jobbar mot målen i budgetuppföljningen varje tertiäl samt att beslut och rutiner följs. Budgetprocessen ser till att resurserna fördelas på ett optimalt sätt. Om risken skulle inträffa bedöms skadan kunna bli allvarlig och ha en väsentlig påverkan på verksamheten. Mål och uppdrag koncentreras till verksamhetsplanen.

Risk för dubbelarbete

Risk för dubbelarbete mellan enheter och mellan förvaltningar. Om inte ansvarsfördelningen är tillräckligt tydlig när kommunen fördelar uppdrag och projekt finns det risk för att flera enheter/förvaltningar arbeta med samma saker varvid dubbelarbete kan uppstå. Resurser tas då i anspråk som skulle kunna användas till annat.

Process: Organisera, leda och följa upp verksamheten (Ledningsprocess)

Riskvärde: **4** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 2)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms som liten. Organisationen är stor och det kan vara svårt att nå ut med information till alla om vad som är på gång. Detta skulle kunna leda till att verksamheter tar egna initiativ utan att ha kännedom om att ärendet handhas av andra. Det finns också risk för att medarbetare inte är medvetna om ansvarsfördelningen mellan förvaltningar. Förvaltningscheferna stämmer av detta löpande vilket minskar sannolikheten för att detta ska inträffa. Konsekvensen av dubbelarbete bedöms ha stor påverkan på verksamheten och kan innebära stor ekonomisk påverkan samt skicka otydliga signaler till verksamheten.

Risk för otydliga beslutsunderlag

Risk för att de beslutsunderlag som förmedlas till politikerna inte är tillräckligt tydliga, vilket skulle kunna leda till att beslut fattas på felaktiga grunder. Brister kan föreligga vid målrapportering eller att information inte presenteras på ett optimalt sätt. Det kan också finnas risk för att felaktig information hämtas från system som inte har uppdaterats korrekt (felaktig filöverföring, fel vid manuell registrering), system fungerar inte på avsett sätt, mänskliga faktorn).

Process: Organisera, leda och följa upp verksamheten (Ledningsprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms som liten då samtliga beslutsunderlag går igenom innan de skickas ut till berörda. Kommunen har också en rutin för inlämning av beslutsunderlag och vad de ska innehålla. Rimlighetsbedömning av information som hämtas ur system görs innan de presenteras i beslutsunderlag. Konsekvensen om detta skulle inträffa bedöms som allvarlig då skadan på verksamheten skulle kunna vara omfattande och förtroendet för kommunen skulle kunna påverkas.

Risk för att arbetsuppgifter inte blir utförda eller görs på ett felaktigt sätt

Risk för att arbetsuppgifter inte är kända av medarbetarna eller är otydligt utformade. Detta kan leda till att medarbetare arbetar med fel saker eller inte vet hur de ska prioritera bland arbetsuppgifterna. Det finns även en risk för att arbetsuppgifter inte blir utförda. Detta kan bero på den aktuella arbetsinstruktionen, att rutiner saknas eller inte följs. En annan orsak kan vara att arbetsuppgiften utförs sällan av medarbetaren eller att arbetsuppgiften kräver viss kompetens.

Process: Organisera, leda och följa upp verksamheten (Ledningsprocess)

Riskvärde: **9** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att detta händer bedöms som stor och kan hända några gånger om året. För att motverka att detta inträffar görs löpande översyn och aktualitetskontroll av arbetsrutiner och arbetsinstruktioner. Rutiner följs upp och stäms av mot aktuellt arbetssätt vid internrevision. Kompetensen hos medarbetarna och genomgång av medarbetarens arbetsuppgifter ses över vid medarbetarsamtal. Därutöver genomför varje enhet arbetsplatsträffar och förvaltningarna har samverkansmöten. Även medarbetarenkäter genomförs där medarbetarens arbetssituation fångas upp. Konsekvensen om en arbetsuppgift inte blir utförd eller utförs på felaktigt sätt kan leda till allvarlig skada eller påverkan på verksamheten beroende på arbetsuppgiftens karaktär.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Dokumentation av arbetsuppgifter	Enhetscheferna ansvarar för att väsentliga arbetsuppgifter dokumenteras och instruktioner upprättas. Genomgång och aktualitetskontroll av befintliga rutiner.	Annette Andersson	Inventering på respektive enhet om vilka arbetsuppgifter/processer/instruktioner som behöver dokumenteras och följas upp.	Aktualitetskontroll och kontroll av vilka rutiner som saknas en gång om året eller i samband med att medarbetare slutar så information inte går förlorad.

Risk - Brister i finansförvaltning och likviditetsplanering

Risk för att kommunen inte följer reglementet avseende finansförvaltning. Risk för att likviditetsplanering saknas och att kommunen inte kan betala fakturor eller löner.

Process: Hantera ekonomi (Stödprocess)

Riskvärde: **3** (Sannolikhet: 1, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms som mycket liten då reglementet avseende medelsplacering är kända av våra finansförvaltare och löpande uppföljning görs. En fungerande likviditetsplanering finns och sannolikheten att kommunen inte skulle kunna betala sina leverantörsfakturor eller löner bedöms också som mycket liten. Konsekvensen om detta inte skulle fungera skulle dock leda till allvarig skada och få stor påverkan på verksamheten.

Risk för att dokument blir svåra att läsa eller inte återfinns

Risk för att dokument blir svåra att läsa eller inte återfinns på grund av att rutiner för arkivering inte följs. Vi har en potentiell risk när det gäller elektronisk långtidsarkivering. Vi har idag inget system för e-arkiv, men studier pågår.

Process: Hantera ärenden och dokument (Stödprocess)

Riskvärde: **9** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att rutinen för arkivering inte följs bedöms som stor då osäkerhet finns om rutinen är känd hos medarbetarna. Viss kontroll sker dock av personalen på kommunarkivet då de erhåller handlingar. Konsekvensen bedöms som stor då verksamheten om dokument inte går att läsa.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Kontroll av rutin för arkivering	Kontrollera att rutinen följs.	Jonas Sverkén	Ingår i internrevisionsverksamheten.	Minst en gång per år.

Risk för att post blir försenad eller inte kommer fram

Risk för att post blir försenad eller inte kommer fram på grund av felaktig adressering.

Process: Hantera ärenden och dokument (Stödprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att post blir försenad eller inte kommer fram bedöms som liten, då posten letar sig fram även om kunskapen om hur internposten ska adresseras i vissa fall brister. Konsekvensen bedöms som

stor då postens innehåll kan vara av stort värde och påverka verksamheten.

Risk för att informationen inte når fram eller att den inte tas emot

Risk för att information inte når fram eller att den inte tas emot. Risken finns både orsakad av den mänskliga faktorn samt att det kan finnas brister i tekniska lösningar. Risk finns också att kommunikationen inte sker på det mest kostnadseffektiva sättet för att nå mottagaren.

Process: Informera och kommunicera (Stödprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 2)

Kommentar:

Sannolikheten att detta inträffar bedöms som stor då kommunen hanterar mycket information som ska lämnas ut samt tar emot mycket information. Rutiner för hur kommunikation ska ske/tas emot finns vilket minskar risken för uppkomster av brister. Ett nytt intranät har införts vilket underlättar den interna kommunikationen. Konsekvensen och påverkan på verksamheten bedöms som liten.

Risk för att information är felaktig

Risk för att information är felaktig, inte uppdaterad, bristfällig eller kan misstolkas. Kommunen hanterar och tar emot mycket information vilket medför en risk för felaktigheter. Om information på till exempel webbsidor är felaktig och används vid informationsinsamling kan detta leda till att beslut fattas på felaktiga grunder.

Process: Informera och kommunicera (Stödprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att information skulle vara felaktig bedöms som liten då rutiner finns för aktualitetskontroll av webbsidor, verksamhetshandbok med mera. Informationen som distribueras kvalitetssäkras. Konsekvensen om informationen skulle vara felaktig kan blir allvarlig om beslut fattas på felaktig information.

Risk att tillbud inte rapporteras

Risk att tillbud inte rapporteras.

Process: Informera och kommunicera (Stödprocess)

Riskvärde: **9** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Risken för att tillbud inte rapporteras bedöms till 3 då verksamheten upplever det som svårt eller inte känner till var eller hur man ska rapportera tillbud och olyckor. Rapportering ska ske via intranätet. Konsekvensen om detta inte rapporteras bedöms som stor då de kan leda till olyckor.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Rapportering av tillbud	Uppföljning av att rutinen för att rapportering av tillbud följs.	Ylva Gorton	Ingår i intervisionsverksamheten	Årlig uppföljning

Risk att kommunen inte kan säkerställa kompetensförsörjningen inom samtliga områden

Kommunledningskontoret har många olika arbetsgrupper och kompetenser och även många specialistkompetenser. Risk finns för svårigheter att rekrytera rätt kompetens inom samtliga områden.

Process: Rekrytera, utveckla och avveckla personal (Stödprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att vi inte lyckas säkerställa kompetensförsörjningen inom samtliga områden bedöms som liten. Genom framtagning av en kommunövergripande kompetensförsörjningsplan kommer kommunens framförhållning att öka. Vid medarbetarsamtalen fångas synpunkter om hur medarbetaren trivs. I möjligaste mån ska det också finnas backup till arbetsuppgifterna, det vill säga att flera personer kan utföra arbetsuppgiften. Konsekvensen om kommunen inte lyckas säkerställa kompetensförsörjningen kan bli allvarlig för kommunens verksamhet då kommunledningskontoret har flera specialistkompetenser och konkurrensen på arbetsmarknaden är stor inom flera yrkesgrupper.

Risk att kraven i det systematiska arbetsmiljöarbetet inte uppfylls

Vid medarbetarsamtal, medarbetarenkäter och arbetsplatsträffar ska brister i arbetsmiljön fångas upp men risk finns för brister i uppföljningsarbetet efter enkäter och medarbetarsamtal.

Process: Rekrytera, utveckla och avveckla personal (Stödprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att kommunen skulle brista i det systematiska arbetsmiljöarbetet bedöms som liten då det finns bra rutiner. Om det skulle brista skulle konsekvensen bli allvarlig och påverkan på verksamheten skulle bli stor.

Risk att rehabilitering inte sker på korrekt sätt

Det finns risk för att verksamheten inte känner till sitt ansvar för rehabilitering och lägger allt ansvar på kommunhälsan.

Process: Rekrytera, utveckla och avveckla personal (Stödprocess)

Riskvärde: **4** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 2)

Kommentar:

Sannolikheten för brister i rehabiliteringsarbetet av medarbetare bedöms som liten. Process för arbetsgivarens rehabiliteringsansvar samt tillhörande rutiner finns framtagen och att denna är en del i chefsutbildningen. Konsekvensen vid brister i rehabilitering skulle troligen inte få så stor påverkan på verksamheten men skulle så klart vara allvarlig för medarbetaren.

Risk för att delegationsbeslut inte rapporteras och risk för att tagna beslut inte verkställs

Risk finns för att delegationsbeslut inte rapporteras och det finns risk för att tagna beslut inte verkställs.

Process: Stödja och utveckla den demokratiska processen (Stödprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms som liten då kommunen har rutiner för hur delegationsbeslut ska återrapporteras och uppföljning görs om tagna beslut verkställs. Konsekvensen skulle dock bli allvarlig om det skulle inträffa då verksamheten kanske inte skulle arbeta mot fastställda mål.

Legal risk

Risk för att verksamheten inte hinner anpassas vid lagändring

Den kommunala verksamheten tenderar att bli mer och mer detaljstyrd via lagar och regler. Det finns risk för att verksamheten inte hinner anpassas vid en eventuell lagändring.

Process: Organisera, leda och följa upp verksamheten (Ledningsprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att verksamheten inte skulle hinna anpassas till en lagändring bedöms som liten. Kommunledningskontoret har en god omvärldsbevakning och fångar upp lagändringar som påverkar verksamheten. När system upphandlas ställs ofta krav på att uppdateringar utifrån ändrad lagstiftning ska ingå, detta gäller till exempel personalsystemet. Om verksamheten inte skulle hinna anpassas vid lagändringar skulle detta kunna leda till en allvarlig skada eller påverkan, främst i form av förtroendeskada för kommunen.

Risk för att diarieföring och gallring inte sker enligt gällande lagstiftning

Risk för att diarieföring, arkivering, bevarande och gallring inte sker enligt gällande lagstiftning och våra antagna dokumenthanteringsplaner. Lagstiftningen är komplex och gråzoner finns. Osäkerhet kan finnas avseende dokumenthanteringsplaner och lagstiftningens krav på registrering av allmänna handlingar.

Process: Hantera ärenden och dokument (Stödprocess)

Riskvärde: **12** (Sannolikhet: 4, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att kommunen skulle bryta mot arkivlagen bedöms som mycket stor då osäkerhet finns hos personalen om vad som ska diarieföras eller inte samt vad som ska gallras eller inte. Osäkerheten om kommunen gör rätt eller inte gör att sannolikheten bedöms till 4. Konsekvensen om kommunen bryter mot lagen bedöms som stor och kan leda till allvarlig förtroendeskada för kommunen. Det är också som allvarligt om dokument som ska diarieföras/bevaras inte kan återfinnas.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Rutin diarieföring och gallring	Kontroll av om rutinen för diarieföring och gallring följs.	Jonas Sverkén	Uppföljning av om rutinerna följs på respektive enhet	Samtliga enheter ska vara genomgånna under 2017.

Risk att obehöriga får tillgång till information

Risk att obehöriga får tillgång till information om inte sekretessreglerna följs.

Process: Informera och kommunicera (Stödprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att obehöriga skulle få tillgång till sekretessklassad information bedöms som liten då regler finns och är kända av dem som hanterar sekretessklassad information. Risk finns om inte it-systemen stödjer regelverket eller om intrång i it-systemen skulle ske. Sannolikheten bedöms fortsatt liten då brandväggar och annat skydd finns. Konsekvensen om någon obehörig skulle få tillgång till information bedöms som allvarlig och kan leda till stor förtroendeskada för kommunen.

Risk för att lagar och rutiner inte följs i den demokratiska processen

Kommunen har lagar och rutiner som ska följas inom den demokratiska processen och om de inte är kända eller inte följs finns risk för att fel görs. I den demokratiska processen ingår rutiner för protokoll, motioner, interpellationer, dokumentation av beslutsunderlag, medborgarförslag med mera.

Process: Stödja och utveckla den demokratiska processen (Stödprocess)

Riskvärde: **6** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att rutiner och lagar inom den demokratiska processen inte följs bedöms som liten då rutinerna är kända och väl inarbetade. Uppföljning av att rutiner och lagar följs görs också inom internrevisionen. Konsekvensen om kommunen skulle brista i denna del kan leda till allvarlig förtroendeskada.

Risk att inköp inte sker enligt avtal

Det finns risk för att inköp inte sker enligt de avtal som kommunen tecknat. Samtliga avtal finns inte samlade i systemstöd och vilka avtal som tecknats kanske inte är känt av de som gör inköp. Det finns också risk för att tecknade avtal inte sägs upp i tid, omförhandlas eller förlängs då de återfinns på olika ställen och inte är samlade i systemstöd.

Process: Tillhandahålla varor och tjänster (Stödprocess)

Riskvärde: **12** (Sannolikhet: 4, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att avtal inte följs, sägs upp i tid eller förlängs bedöms som mycket stor då inköp sköts av flera olika personer på förvaltningen och därmed ökar risken att avtalen inte är kända. I riskanalysen har också framkommit att förvaltningens samtliga avtal inte finns samlade i systemstöd vilket ökar sannolikheten för brister i hanteringen (mänskliga faktorn). Konsekvensen om kommunen inte följer avtal, säger upp dem i tid eller förlänger dem bedöms ha en stor påverkan på verksamheten och kan också leda till förtroendeskada och ekonomisk skada.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Uppföljning av avtalstrohet	Uppföljning av avtalstrohet tillsammans med upphandlingsenheten	Åsa Bejvall	Jämförelse av inköp från leverantörer i förhållande till tecknade avtal	Framtagande av statistik en gång om året
Kontroll av samtliga avtal inlagda i avtalsdata basen	Kontroll av att förvaltningens ingångna avtal finns registrerade i avtalsdatabasen	Åsa Bejvall	Inventering av inköpsavtal på samtliga enheter	En gång om året

IT-risk

Risk att det finns oklarheter i befogenheter och ansvar

Risk att det finns oklarheter i befogenheter och ansvar gällande it-system. Systemförvaltning av it-system ligger i vissa fall ute på enheterna som använder/har köpt in systemen. Oklarheter kan då uppstå vilka befogenheter systemförvaltaren respektive kommunens it-avdelning har och vem som är ansvarig för vad.

Process: Leverera IT-stöd (Stödprocess)

Riskvärde: **9** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms som stor då detta har påtalats vid ett flertal verksamheter under genomförandet av riskanalysen. Diskussioner förs mellan kommunledningskontoret och serviceförvaltningen för att förtydliga ägarskapet och ansvaret. Konsekvensen bedöms kunna bli en stor påverkan på verksamheten.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Uppföljning av systemförvaltning	Uppföljning och inventering av oklarheter i befogenheter och ansvar.	Annette Andersson	Intervju med enheter som är systemförvaltare.	Samtliga enheter ska vara genomgåna innan 2017 års utgång.

Risk för att it-system eller telefonisystemet inte fungerar på avsett sätt

Risk för att it-system eller telefonisystemet slutar att fungera. Risk för bristande kompetens inom system (sällananvändare) vilket skulle kunna leda till att systemet inte fungerar på avsett sätt eller att information som hämtas från systemen blir felaktig eller bristfällig. Risk för att it-support saknas när systemen slutar fungera eller när kompetensen brister.

Process: Leverera IT-stöd (Stödprocess)

Riskvärde: **4** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 2)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms som liten då kommunen har backuphantering och utbildning för hantering av sina system. Arbete pågår också för att minska sällananvändandet av system genom koncentrerad administration. Konsekvensen bedöms leda till begränsad skada på verksamheten.

Risk för att it-system inte stödjer verksamheten

Risk för att it-system inte stödjer användarna och därmed verksamheten. Detta kan innebära att arbetsuppgifter inte kan utföras på ett optimalt sätt, till exempel om användare inte hittar den information som han/hon söker.

Process: Leverera IT-stöd (Stödprocess)

Riskvärde: **4** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 2)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms som liten då stor vikt läggs vid användarvänligheten vid upphandling av system samt att utbildning sker av både nya och erfarna medarbetare. Oftast finns det också någon arbetskamrat att fråga om hjälp. Kommunen har också en löpande dialog med våra leverantörer av it-system angående förbättringsförslag. Konsekvensen om det skulle förekomma brister bedöms ha liten påverkan på verksamheten.

Risk i finansiell rapportering

Risk - Brister i hantering av attest och firmatecknare

Det finns risk att attest sker i strid mot reglementet för verifikationer avseende jävs- och integritetsreglerna. Det finns risk att utbetalningar atteras av fel person på grund av att attestförteckningarna inte är uppdaterade och kommunicerade med systemförvaltarna för ekonomisystem och verksamhetssystem. Det finns en risk att kontrakt/avtal skrivs på av andra än firmatecknare för Kalmar kommun. Detta kan leda till förtroendeskada och ekonomisk skada för kommunen i form av skadestånd/vite från kunder, leverantörer eller andra myndigheter.

Process: Hantera ekonomi (Stödprocess)

Riskvärde: **12** (Sannolikhet: 4, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten sätts till 4 då det kan hända varje vecka. Konsekvensen av om det inträffar bedöms som stor då skadan kan bli allvarlig eller ha stor påverkan på verksamheten. Dels kan kommunledningskontoret betala fakturor som de inte ska betala eller teckna avtal till felaktigt pris eller andra oförmånliga villkor om fel person beslutar om detta. Detta kan leda till förtroendeskada men också ekonomisk skada i form av skadestånd/vite från kunder, leverantörer eller andra myndigheter.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Beslutsattest	Kontrollera att beslutsattest skett av rätt person med hjälp av stickprov från leverantörsreskontran. Kontroll ska ske mot attestförteckning samt jävs och integritetsreglerna enligt reglementet för verifikationer.	Åsa Bejvall	Stickprovet bör omfatta minst två promille av kontrollperiodens totala antal leverantörsfakturo r.	Vid tre tillfällen under året
Attestförteckning	Kontrollera att attestförteckning en är uppdaterad av nämnd samt att attestförteckningen kommit systemförvaltare av utbetalande system tillhanda.	Åsa Bejvall	Hämta attestförteckning i ärendehanteringssystem och jämför med systemförvaltarens handling.	Minst en gång per år men alltid om förändring av attestförteckning sker.
Firmatecknare	Kontrollera att underskrift av årets avtal/kontrakt eller liknande dokument är underskrivna av korrekt firmatecknare för kommunen.	Jonas Sverkén	Stickprov på minst 10 av årets ingångna avtal.	Vid tre tillfällen under året.
Kontroll av registerad attest	Kontrollera att attestförteckningar är korrekt uppdaterade i utbetalande system.	Åsa Bejvall	Genomgång att samtliga attestförteckningar överensstämmer med utbetalande systems inlagda attestkontroller avseende attestant, ansvar och belopp	Vid ett tillfälle under året.
Teckningsrätt på banken	Kontrollera att teckningsrätten på banken överensstämmer med beslutad firmateckning.	Åsa Bejvall	Bankbehörigheter jämförs med beslutade firmatecknare	Två gånger per år

Risk - Brister i hantering av leverantörsfakturer

Risk föreligger att kostnader inte redovisas enligt kommunbas13. Risk för att representation, kurser, och resor inte har korrekt dokumentation avseende syfte och deltagande. Risk att

leverantörsfakturor inte betalas i tid. Fungerar inte hanteringen korrekt kan detta leda till ökade kostnader för kommunen i form av räntor och påminnelsekostnader och att leverantörernas förtroende för kommunen skadas. Ej tillförlitlig redovisning kan leda till att beslut fattas på felaktiga grunder.

Process: Hantera ekonomi (Stödprocess)

Riskvärde: **12** (Sannolikhet: 4, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att det brister i hanteringen av leverantörsfakturor bedöms till 4 då detta kan hända varje vecka. Konsekvensen om det blir fel bedöms till 3 då skadan kan bli allvarlig och den kan ha stor påverkan på verksamheten. Om inte hanteringen fungerar kan detta leda till ökade kostnader i form av påminnelseavgifter och räntor, att leverantörernas förtroende för kommunen skadas och att beslut kan fattas på felaktiga grunder.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Kontering	Kontroll av kontering mot kommunbas13\.	Åsa Bejvall	Stickprov av leverantörsfakturor ur ekonomisystemet som kontrolleras mot kommunbas13 avseende kontoslag och motpart. Stickprovet bör omfatta två promille av kontrollerad period leverantörsfakturor.	Vid tre tillfällen under året.
Representation, kurser och resor.	Kontrollera att syfte och deltagare är angivet på underlaget till fakturorna\.	Åsa Bejvall	Stickprov från leverantörsreskontran. Stickproven bör omfatta en procent av respektive baskontos leverantörsfakturor för kontrollerad period. Kontrollera baskonto för representation, livsmedel, måltid, resor, kurser.	Tre gånger per år
Förfallna fakturor	Kontrollera att det inte finns några förfallna leverantörsfakturor vid månadsbryt\.	Åsa Bejvall	Kontrollera via fakturahandteringssystemet att inga fakturor förfallit till betalning den 10:e varje månad.	En gång per månad
Kontroll av attest	Kontrollera att personer med systembehörighet inte har beslutattesterat leverantörsfakturor\.	Anna A. Johansson	Kontrollera att samtliga personer med systembehörighet har hanterat rätten till beslutsattest på korrekt sätt. Vid kontroll av handläggare med systembehörighet skall ingen beslutattest förekomma såvida det inte är handläggare med beslutsattest och systembehörighet. För handläggare med båda behörigheterna sker utökad kontroll med hjälp av stickprov.	Tre gånger per år
Leverantör	Kontroll av leverantörernas status	Anna A. Johansson	Via Inyett kontrolleras leverantörernas status vid betalning. Vid anmärkning från Inyett dokumenteras åtgärd.	Varje dag

Risk - Brister i redovisningen

Kontroll av underlag vid rättelse av redovisning. Brister i rättelser som inte kan härledas samt balanskonton som inte avstäms regelbundet kan innebära att beslut fattas på felaktiga grunder.

Process: Hantera ekonomi (Stödprocess)

Riskvärde: **9** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att det skulle bli fel i redovisningen bedöms till en 3 då detta kan hända några gånger om året. Konsekvensen bedöms till en 3 då felaktigheter i redovisningen kan leda till att beslut fattas på felaktiga grunder.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Bokföringsorder	Kontroll att rättelse och omföringar av bokföringsorder har tillräckliga underlag och kan härledas till ursprunget.	Åsa Bejvall	Stickprov ur redovisningen. Stickprovet bör omfatta två promille av kontrollerad period.	Vid tre tillfällen under året.
Avstämning av balanskonton	Tillse att balanskonto stäms av regelbundet och mot korrekta underlag	Anna A. Johansson	Samtliga balanskonton för respektive förvaltning kontrolleras mot underlag	Löpande konton ska kontrolleras månadsvis. Samtliga konton ska vara avstämda vid del och helårsbokslut. Undantag lagerkonton som inte inventerats vid delårsbokslutet.

Risk - Brister i hantering av kundfakturering

Risk att fakturering inte sker i rätt tid. Risk att debiterade avgifter inte följer beslutade taxor eller avtal. Detta kan leda till ökad administration när rättelser måste ställas ut och förtroende för kommunen kan skadas.

Process: Hantera ekonomi (Stödprocess)

Riskvärde: **9** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att kommunen hittar brister i hanteringen av kundfakturering bedöms till 3 då det kan hända några gånger om året. Konsekvensen bedöms till 3 då skadan kan bli allvarlig eller få påverkan på verksamheten om fakturering inte sker i rätt tid eller till fel belopp eller att man glömmer att fakturera helt. Felaktig fakturering leder till ökad administration och att förtroende för kommunen skadas. Kommunen kan också förlora intäkter vilket kan påverka verksamheten.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Fakturering i rätt tid	Kontroll att fakturering sker i rätt tid.	Åsa Bejvall	Stickprov ur kundreskontran. Stickprovet bör omfatta två promille av kontrollerad period. Kontrollera att tiden mellan leverans av vara/tjänst och fakturering inte överstiger två månader.	Vid tre tillfällen under året.
Korrekt debiterade avgifter	Kontrollera att debiterade avgifter stämmer överens med tagna taxor och avtal.	Åsa Bejvall	Stickprov ur kundreskontran. Stickprovet bör omfatta två promille av kontrollerad period.	Vid tre tillfällen under året.
Rutiner för ströfakturering	Uppföljning mot budget för att fånga upp avvikande intäkter, dvs intäkter som kan ha missats att fakturera.	Åsa Bejvall	Kontroll av redovisade intäkter mot budget.	Kontroll av redovisade intäkter och avsaknad av redovisade intäkter varannan månad i samband med uppföljning.

Risk - Brister i hanteringen av mervärdesskatt

Felaktig redovisning av ingående moms kan ge upphov till skattetillägg och skada förtroendet för kommunens redovisning.

Process: Hantera ekonomi (Stödprocess)

Riskvärde: 9 (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 3)

Kommentar:

Sannolikheten att det skulle bli fel på momsens bedöms till 3 då detta kan hända några gånger per år. Konsekvensen kan bli allvarlig och leda till skada för verksamheten. Felaktig redovisning av ingående moms kan ge upphov till skattetillägg och förtroendeskada för kommunen.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Representation och hyra/leasing	Kontroll att redovisningen av mervärdesskatten vid representation och hyra/leasing följer avdragsreglerna	Åsa Bejvall	Stickprov från beslutsattesterade leverantörsfakturor. Stickproven bör omfatta en procent av respektive baskontos leverantörsfakturor för kontrollerad period. Kontrollera baskonto för representation, hyra/leasing.	Vid tre tillfällen under året.

Risk - Brister i hantering av kontanter eller motsvarande stöldbärliga värdeföremål

Risk för att handkassar redovisas i fel period. Risk att förteckningen över handkassorna inte är aktuell. Risk att handkassorna utbetalas utan korrekt underlag. Dessa risker kan leda till att handkassar försvinner eller uppstår och att skattetillägg kan utgå på grund av felaktigt redovisad ingående moms.

Process: Hantera ekonomi (Stödprocess)

Riskvärde: **8** (Sannolikhet: 2, Konsekvens: 4)

Kommentar:

Sannolikheten att detta skulle inträffa bedöms till 2 då kommunledningskontoret inte har något annat än tillfälliga handkassar. Skulle redovisningen av de tillfälliga handkassorna bli fel blir konsekvensen allvarlig och bedöms därmed till 4.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Förteckning	Kontroll att utkvitterade handkassar är aktuella	Anna A. Johansson	Samtliga handkassar	Vid två tillfällen under året
Underlag	Kontrollera att redovisade handkassar innehåller korrekta bokföringsunderlag\.	Anna A. Johansson	Stickprov. Stickprovet bör omfatta minst en procent av totala antalet handkassar.	Vid tre tillfällen under året
Moms	Kontrollera att den ingående momsen på kvittona lyft i rätt redovisningsperiod\.	Anna A. Johansson	Stickprov. Stickprovet bör omfatta minst en procent av totala antalet handkassar.	Vid tre tillfällen under året.

Risk - Hantera lön

Det finns risk i hanteringen av lön då flera steg är påverkade av den mänskliga faktorn. Det finns risk att frånvaro såsom sjukfrånvaro\, semester och föräldraledighet inte rapporteras som det ska. Det finns risk att redovisningen av lönen blir fel.

Process: Rekrytera, utveckla och avveckla personal (Stödprocess)

Riskvärde: **12** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 4)

Kommentar:

Sannolikheten att det blir fel i hanteringen av lön bedöms till 3 då detta kan ske några gånger om året. Konsekvensen bedöms till 4 då detta kan leda till att avvikelser från normal arbetstid inte rapporteras och för hög eller för låg lön utbetalas till den anställde och kommunen får för höga eller för låga personalkostnader. En felaktig redovisning av lönen kan också leda till att beslut fattas på felaktiga grunder.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Korrekt rapportering	Kontroll av rapportering av avvikelser månadslön\. Exempelvis har all sjukfrånvaro rapporterats\.	Annette Andersson	Ansvarig chef går igenom att samtliga avdrag och tillägg som rapporterats för månaden finns med.	Varje månad
Redovisning av lön	Kontroll av att lönen redovisas rätt\.	Åsa Bejvall	Genomgång av lönedetaljfilen för att kontrollera att personalens lön har rapporterats på rätt verksamhet.	Varannan månad i samband med uppföljning.
Ekonomifil för lön	Kontroll av att samtliga lönefiler hämtas upp och lästs in av Tieto	Anna A. Johansson	Avstämning av lönekonton och lönedetaljfiler. Kontroll av att filerna registrerats i systemet.	Varje månad

Risk - Utbetala lön

Risk finns att felaktig lön utbetalas.

Process: Rekrytera, utveckla och avveckla personal (Stödprocess)

Riskvärde: **12** (Sannolikhet: 3, Konsekvens: 4)

Kommentar:

Sannolikheten bedöms till 3 då detta kan inträffa några gånger per år. Konsekvensen bedöms till 4 då detta kan leda till allvarlig förtroendeskada för kommunen och allvarliga anklagelser mot lönehandläggare. Rutiner och system finns för att detta inte ska kunna inträffa men dessa måste kontrolleras för att säkerställa att de fungerar.

Underliggande kontrollmoment:

Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig	Metod	Frekvens
Lön till närstående	Kontrollera att lönehandläggare inte betalat ut lön till sig själva eller närstående	Anna A. Johansson	Gör stickprov på registrerade löner på alla lönehandläggare.	En gång per år